

Høringsnotat

20. desember 2017

Forslag til endringer i forskrift om alkoholordningen for Svalbard

**Opphevelse av særkvote for kjøp av øl som inneholder over 4,7
volumprosent alkohol**

Høringsfrist: 31. januar 2018

1 Sammendrag og bakgrunn

I dette høringsnotatet foreslås at særkvoten for salg på Svalbard av øl som inneholder over 4,7 volumprosent alkohol, oppheves. Forskrift 11. desember 1998 nr. 1300 om alkoholordningen på Svalbard § 2-3 som inneholder kvotesystemet, foreslås derfor endret.

Endringen får ikke betydning for kvotenes sammensetning for øvrig. Departementet forbereder en totalgjennomgang av regelverket på Svalbard, og vil i den sammenheng komme tilbake til kvoteordningens eksistens og omfang.

Salg og skjenking av øl som inneholder over 7 volumprosent alkohol har ikke vært tillatt på Svalbard, men det er vedtatt en endring i forskriften § 1-8 som gjør dette lovlig fra 1. januar 2018. Samtidig er det foretatt en endring i kvotesystemet, slik at gjeldende særkvote for sterkøl endres fra å gjelde for øl mellom 4,7 og 7 volumprosent til å gjelde alt øl som inneholder over 4,7 volumprosent.

Under oppfølgingen av høringsforslaget om å tillate salg og skjenking av øl over 7 volumprosent, så departementet behov for en ytterligere endring når det gjelder muligheten for å kjøpe slikt øl. Departementet ønsker å likebehandle alt øl, og foreslår derfor at særkvoten for sterkøl oppheves, slik at gjeldende kvote for øl opp til 4,7 volumprosent vil gjelde for alt øl. Forslaget innebærer ingen endring i den totale mengden øl som kan kjøpes i året.

Kvotesystemet for kjøp av øl på Svalbard

	2017	1. januar 2018	Høringsforslaget
Øl opp til 4,7 volumprosent alkohol	24 flasker per måned,	24 flasker per måned,	24 flasker per måned
Øl over 4,7 og under 7 volumprosent alkohol	herunder 24 flasker i året	herunder 24 flasker i året	
Øl med 7 volumprosent alkohol og mer			

2 Gjeldende rett – regelverket for salg og skjenking av øl på Svalbard

Innførsel, tilvirking og omsetning av alkoholholdig drikk på Svalbard reguleres av forskrift 11. desember 1998 nr. 1300, gitt i medhold av lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven) § 1-2. Forskriften tilsvarer på

mange punkter bestemmelsene i alkoholloven, men inneholder også flere særbestemmelser som har vært begrunnet i de særskilte forhold som har gjort seg gjeldende på Svalbard.

Regelverket for omsetning og skjenking av alkoholholdig drikk på Svalbard, er knyttet opp mot skillet mellom øl, vin og brennevin, jf. forskriften § 1-2. Skillet er trukket etter alkoholtypens tilvirkningsmåte, slik det også var på fastlandet før endring i alkoholloven i 2005.

Varegruppene har betydning for omfang og sammensetning av alkoholholdig drikk som kan kjøpes av privatpersoner. Prisregulering gjennom bruk av avgifter har historisk ikke vært ansett som et hensiktsmessig alkoholpolitisk virkemiddel på Svalbard, blant annet som følge av de særskilte avgiftsreglene som gjelder på området. I stedet ble det i 1974 etablert en månedlig kvoteordning for personlig kjøp for å begrense alkoholforbruket, jf. forskriften § 2-3.

Kvoteordningen gir personer som er innført i registeret for befolkningen på Svalbard, en månedlig rett til å kjøpe inntil 2 flasker brennevin, inntil 0,5 flaske sterkvin og inntil 24 bokser/halvflasker øl som ikke inneholder mer enn 4,7 volumprosent alkohol. Svakvin er ikke underlagt faste kvoter, men kan kjøpes for rimelig forbruk.

Av den årlige kvoten øl kan inntil 24 bokser/halvflasker øl inneholde mellom 4,7 og 7 volumprosent alkohol, jf. § 2-3 første ledd. I praksis ser det ut til at denne kvoten i hovedsak benyttes til kjøp av juleøl.

Både salg og skjenking av øl som inneholder mer enn 7 volumprosent alkohol, har vært forbudt på Svalbard, jf. forskriften § 1-8. Forbudet er opphevet ved forskrift 27. oktober 2017 om endringer i forskrift om alkoholordningen for Svalbard, som trer i kraft 1. januar 2018.

I samme endringsforskrift ble det foretatt en teknisk endring av kvotesystemet slik at den årlige kvoten på inntil 24 bokser/halvflasker øl mellom 4,7 og 7 volumprosent alkohol fra 1. januar 2018 vil gjelde alt øl som inneholder mer enn 4,7 volumprosent alkohol.

3 Departementets vurdering

Det er et uttalt siktemål at regelverket på Svalbard skal ligge så tett opp til fastlandslovgivningen som mulig, jf. sist i Meld. St. 32 (2015–2016) (Svalbardmeldingen). I sin behandling av meldingen påpekte utenriks- og forsvarskomiteen at dette siktemålet også bør gjelde regelverket for salg av øl, jf. Innst. 88 S (2016-2017).

Som følge av at det ikke er avgifter, heller ikke alkoholavgift, på Svalbard, og andre særlige forhold, inneholder forskriften om alkoholordningen for Svalbard likevel en del særregler. Kvotesystemet er blant disse særreglene. Departementet har, som tidligere varslet, startet forberedelsene til en totalgjennomgang av alkoholregelverket på Svalbard. Departementet vil i den sammenheng komme tilbake til spørsmål knyttet til kvoteordningens eksistens og innretning.

Som nevnt tidligere, følger det av kvotebestemmelsen at det bare unntaksvis kan selges øl inntil 7 volumprosent, jf. § 2-3. For at opphevelsen av forbudet mot salg og skjenking av sterkere øl skulle få praktisk betydning også for salg, ble denne bestemmelsen endret slik at den fra 1. januar 2018 også omfatter øl over 7 volumprosent.

Departementet ser i etterkant av at forbudet mot salg av øl over 7 volumprosent ble opphevet, at det er behov for en ytterligere endring når det gjelder muligheten for kjøp og salg av slikt øl. For at opphevelsen av forbudet mot salg av øl som inneholder mer enn 7 volumprosent alkohol skal speiles i befolkningens mulighet til å kjøpe slik drikk, foreslår departementet derfor allerede nå en ytterligere forenkling i kvotesystemet for øl, ved at særkvoten for sterkøl oppheves, og volumprosentgrensen for hovedbestemmelsen for ølkvoten endres slik at det blir én kvote for alle ølprodukter, uavhengig av alkoholstyrke. Departementet foreslår å oppheve § 2-3 første ledd tredje strekpunkt annet punktum og endre bestemmelsen i § 2-3 første ledd tredje strekpunkt slik at den omfatter alt øl. Den øvre grensen vil da være 22 volumprosent, jf. at all drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer defineres som brennevin etter forskriften § 1-2 fjerde ledd.

Endringen innebærer at alt øl likebehandles. Endringen innebærer ingen endring i den totale mengden øl som kan kjøpes innenfor kvoten.

Endringen får ikke betydning for kvotenes sammensetning for øvrig. Departementet vil komme tilbake til spørsmål knyttet til kvoteordningens eksistens og innretning i den varselede helhetlige gjennomgangen av alkoholordningen for Svalbard.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene forventes ikke å medføre større økonomiske eller administrative konsekvenser.

5 Forskriftsforslaget

Forskrift om endring av forskrift 11. desember 1998 nr. 1300 om alkoholordningen for Svalbard

(Fastsatt xx.xx.2018 av Helse- og omsorgsdepartementet med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 1-2 annet ledd)

I forskrift 11. desember 1998 nr. 1300 om alkoholordningen for Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 2-3 skal lyde:

Personer som er innført i registeret for befolkningen på Svalbard, kan kjøpe følgende månedlig kvote:

- inntil 2 flasker brennevin (eller inntil 4 flasker sterkvin)
- inntil 0,5 flaske sterkvin (alternativt 1 flaske annenhver måned)

- inntil 24 bokser eller halvflasker øl

- Svakvin for rimelig forbruk.

Med en flaske forstås inntil en liter alkoholholdig drikk.

Aldersgrensebestemmelsene i § 1-5 kommer til anvendelse.